

MALL

Handlingsplan för dopuppföljning

.....GUNILLA LINDÉN

0-18 år

Mall för upprättande av handlingsplan för dopuppföljning 0-18 år

Inledning

Enligt konfirmandriktlinjerna ska varje församling ta fram en handlingsplan för konfirmandarbete. Det här dokumentet är en mall som kan användas när handlingsplanen tas fram. Mallen utgår från att handlingsplanen placerar in konfirmationen i ett större sammanhang: dopuppföljningen 0-18 år. Tanken är att handlingsplanen ska omfatta hela det spannet. För de församlingar som önskar ta fram en handlingsplan enbart för konfirmandarbetet är det naturligtvis möjligt att använda denna mall ändå. Ändra då rubriken till: Handlingsplan för konfirmandarbetet i x församling.

Till hjälp i formulerandet av handlingsplanen finns boken ”Dela liv” (Verbum förlag 2008). I boken finns förslag på hur processen kring att ta fram handlingsplanen kan se ut. Där finns också förslag på vilka rubriker som kan finnas i handlingsplanen.

Den här mallen har förslag på rubriker och den föreslår arbetssätt och ger exempel på formuleringar.

Under varje rubrik finns

- En förklarande text (vad ska det stå här?)
- Ett förslag på arbetssätt (hur ska vi komma fram till det?) – markeras med grönt
- Exempel på formuleringar (hur har någon annan formulerat sig?) – markeras med gult

Tanken är, enligt riktlinjerna för konfirmandarbete, att handlingsplanen ska uppdateras årligen.

Domkapitlet i Stockholms stift begär in handlingsplanen tillsammans med församlingsinstruktionen.

Gunilla Lindén
Komminister
Högalids församling

Handlingsplan för dopuppföljning 0-18 år i x församling

alternativt

Handlingsplan för konfirmandarbetet i x församling

Policydokument

Vad?

Ange vilka policydokument som styr församlingens handlingsplan för konfirmandarbete, och precisera eventuellt om det finns en text som styr församlingens arbete, t ex ett stycke ur en doppastoral eller ur församlingsinstruktionen.

Arbetsätt

Samla ihop de policydokument som redan finns i församlingen, och se vilken riktning de anger. Samtala om detta i arbetslaget: vad är det som styr oss? Vad säger dessa texter?

Exempel på formulering

Församlingens handlingsplan för dopuppföljningsarbete styrs av Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer, församlingsinstruktionen, doppastoral och församlingens plan för lärande. Vad gäller konfirmandriktlinjerna finns inget beviljande av avsteg från riktlinjerna. ”Vi vill med dopet som grund erbjuda unga människor i församlingen tillfällen till andlig utveckling genom egna erfarenheter av gudstjänst- och församlingsliv, möjlighet att samtala om livsfrågor och ökad kunskap om kristen tro och tradition.”
(Ur församlingsinstruktionen)

Omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys ur perspektivet barn och unga

Vad?

Beskriv församlingens omvärld. Hur tänker ni kring vad som är omvärld? Kanske kan en hjälp vara att tänka att omvärlden är den del av verkligheten som tydligt påverkar förhållandena för människor och för församlingens arbete, men som församlingen inte själv kan påverka annat än indirekt.

Arbetsätt

Steg 1 - Omvärldsbeskrivning

Ofta finns det redan en omvärldsbeskrivning i församlingsinstruktionen. Det går bra att utgå från den och uppdatera den, men tänk på att just denna omvärldsbeskrivning skall göras utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv. Därför kan det också vara en fördel att involvera barn- och unga i arbetet med omvärldsbeskrivningen.

Det finns olika sätt att inhämta information om och beskriva omvärlden. Här får du några förslag på tillvägagångssätt:

• Statistik

I många församlingar finns det en person som har ansvar för att inhämta statistik kring församlingen. Om det inte finns tillgänglig statistik i församlingen kan skraddarsytt material beställas från antingen Statistiska centralbyrån (www.scb.se) eller Stockholms Utrednings- och statistikkontor (www.stockholm.se/usk).

• Visualisera med hjälp av en kartbild

Arbetslaget kan tillsammans titta på en karta över församlingen (eller rita en karta om det inte finns någon karta att tillgå) och markera de platser som är viktiga för barn och ungdomar.

• Intervjuer

Fundera ut några få frågor som ni skulle vilja ha besvarade och intervjua några personer i församlingen, t ex några föräldrar i öppna förskolan, några barn i barnkören, några barn på fritids, några konfirmander och några ungdomar i ungdomsgruppen. Genom att ställa frågor till några personer i församlingen kan värden som är svåra att ringa in med hjälp av statistik bli tydliga. Hur är det att bo här i församlingen? Känner du dig trygg? Är det något du är rädd för? Vill du bo kvar här i framtiden?

• Mappsystem

Samla information om olika områden, t ex enligt punkterna ovan. Ge varje område en egen mapp, och lägg i den mappen allt som rör denna rubrik. Statistik, intervjuunderlag, tidningsartiklar, material från Internet o s v.

Några exempel på rubriker som kan användas i en omvärldsbeskrivning är:

Demografi

Bostäder

Skolor

Fritid

Arbete

Religion

Droger och våld

Hälsa

Politik

Framtid

Steg 2 - Omvärldsanalys

Att beskriva sin omvärld är ett första steg i processen för att sedan kunna analysera den. En omvärldsanalys bygger på omvärldsbeskrivningen och försöker utifrån den svara på olika frågor och visa på tendenser. Samtala tillsammans i arbetsgruppen om vad det statistiska materialet, intervjuerna, kartbilderna etc betyder.

Vad betyder det t ex att 40 % av hushållen i församlingen består av enrumslägenheter? Beror det på att det är väldigt många äldre som bor i församlingen? Eller tyder siffrorna snarare på trångboddhet? Har barn och ungdomar egna rum eller delar man med flera?

Vad betyder det att det inte finns någon gymnasieskola i församlingen? Eller, att det finns fyra? Resor unga människor till eller från församlingen för att gå i skola? Vem reser? Finns det särskolor? Skolor med profilutbildningar?

Vad gör unga människor på sin fritid? Vilka fysiska platser vistas man på i församlingen? Utanför? Finns det andra platser unga människor vistas på? Internet?

Hur ser arbetssituationen ut? Förvärsarbete och arbetslöshet för unga människor? För föräldragenerationerna? Inkomstnivåer? I vilken grupp finns det flest arbetslösa? Vad betyder det för unga människors trygghet? Vilka attityder finns det hos unga människor i församlingen?

Exempel på formulering

Demografi

Högalids församling bildades år 1925 genom att Maria Magdalena församling delades. 1 januari 1957 överfördes Reimersholme från Brännkyrka församling till Högalids församling. 1 januari 1988 överfördes en del av Södra Stationsområdet till Katarina och Maria Magdalena församlingar från Högalids församling.

Antal invånare i församlingen är 29 753 st, varav 19 342 st (65 %) tillhör Svenska kyrkan (2007-12-31). Av församlingens invånare är 4 113 st mellan 0 och 18 år. Denna åldersgrupp utgör således 13,8 % av församlingens folkmängd. Under 2007 flyttade 4 647 personer in varav 2572 kom från andra delar av Stockholm. 4 387 personer flyttade ut ur församlingen, varav 2619 flyttade till andra delar av Stockholm. Flyttningsnetto: 260 personer. Prognoser från USK visar obetydlig förändring i folkmängd fram till 2016.

Boendeförhållanden

Av de 18 996 bostäder som finns i församlingen består 44% av 1 rum och kök/utan kök. 65% av barnen har gifta eller sammanboende föräldrar. 30% har ensamstående mor och 5 % har ensamstående far. Totalt finns drygt 2 600 hushåll med hemmaboende barn.

Allt fler hushåll med barn bor kvar i förhållandevis små lägenheter istället för att, som för några år sedan, söka sig ett större boende utanför tullarna. Man prioriterar att bo kvar, vilket leder till en ökad trångboddhet.

Att bostadsytorna per person blir mindre leder också till att det finns ett ökat behov av platser att vara på, utanför bostaden. Detta uttrycks ofta av föräldrar som besöker församlingens öppna förskola: att det är skönt med ytor för barnen att röra sig på.

En del lägenheter, i hushåll där det finns mer än en bostad, används som en slags "utslussningslägenheter" där äldre ungdomar bor innan de hittar ett eget boende. Många boende i församlingen återfinns i åldersspannet 27 - 37 år (23,3 %). I detta åldersspann finns både småbarnsföräldrar, men också många enpersonshushåll.

Antalet små lägenheter tyder också på en andel äldre boende. Denna andel är dock mindre än väntat. 6,3 % av de boende i församlingen är 80 år eller mer. Av dem bor en stor del i olika former av äldreboenden och servicelägenheter.

I vissa fall kan statistiken för lägenhetsstorleken vara missvisande, då en del hushåll köper lägenheten intill och öppnar upp en skafferi- eller garderobsdörr mellan lägenheterna. Detta ger ett större boende men statistiskt räknas det fortfarande som två mindre lägenheter.

De höga bostadspriserna leder till att barn och unga i församlingen generellt har svårt att tänka sig att de själva ska bo kvar i församlingen i framtiden, trots att de flesta gärna vill det. Några ungdomar tänker sig dock en framtid någon annanstans då Hornstull känns "trångt": alla känner alla och man kan inte vara anonym. Lite småstadskänsla. Bland församlingens ungdomar finns en tydlig stolthet över att bo vid Hornstull. Vatten och grönområden finns runtom i församlingen, vilket bidrar till trivsel.

Skolor

I församlingen finns drygt 50 förskolor och familjedaghem.

Det finns sju grundskolor:

Bergsundsskolan (förskoleklass+åk 1-3), ca 104 elever

Lundaskolan (förskoleklass+åk 1-5), ca 105 elever

Johannes Waldorffskola (förskoleklass+åk 1-3), max 18 elever

Högalidsskolan (förskoleklass+åk 1-9; samverkan med Kungliga Svenska Balettskolan åk 4-9), ca 813 elever

Mariaskolan (förskoleklass+åk 1-9), ca 800 elever

The Tanto International School (förskoleklass+åk 1-6), max 100 elever

Sofiaängens skola (grundskola + gymnasieskola 14-20 år), max 20 elever

Gymnasieskolor:

Sofiaängens skola (grundskola + gymnasieskola 14-20 år)

Globala gymnasiet (samverkan Plan Sverige och WWF)

Riddarfjärdsgymnasiet (samverkan med Kungliga Svenska Balettskolan)

Rytmus AB

Sjömansskolan

I församlingen finns allt från mycket små förskole- och skolenheter till stora skolor.

Upptagningsområdet för elever är stort då flera av skolorna har specialinriktningar, t ex samverkar Högalidsskolan med Kungliga Svenska Balettskolan. Högalidsskolan har också en grupp elever som kommer resande från söderförort då flera högstadieskolor längs den röda tunnelbanelinjen söderut lagts ned.

Högalidsskolan är ett exempel på de krokar som uppstår när mycket ambitiösa elever som söker sig till profilprogram ska samexistera med elever som kommer från mer socialt belastade områden. Högalidsskolan är å ena sidan en statusskola tack vare dansklasserna. Å andra sidan är skolan drabbad av mobbing och förekomst av droger.

Församlingen samverkar sedan flera år med skolan och polisen genom det sk "Fisknätet" som syftar till att fånga upp och stödja elever med psykosociala problem.

Avgångsbetygen från grundskolan (2006) är generellt höga. Mycket få elever uppnår ej målen i kärnämnen svenska, engelska och matematik. Relaterat till bostadsförhållanden betyder detta att den relativa trångboddheten inte påverkar studieresultaten i någon större utsträckning.

Det finns i församlingen inte så många boende med svenska som andraspråk. På Högalidsskolan och The Tanto International School är andelen elever med svenska som andraspråk högre. På The Tanto International School sker all undervisning på engelska.

Elever i särskolan är hänvisade till skolor utanför församlingens gränser då det i församlingen inte finns vare sig grund- eller gymnasieskola för särskolans elever. Sofiaängens skola erbjuder grund- och gymnasieskola samt behandlingshem för elever mellan 14 och 20 år med psykiska och sociala problem, psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser

Dagligen reser en stor mängd ungdomar till och från församlingen för att gå i skolan.

Fritid

I församlingen finns ett antal parkleker och öppna förskolor som utgör mötesplatser för barn och deras föräldrar. Till mötesplatser för barn och unga och deras föräldrar räknas också bibliotek och caféer. I anslutning till skolorna finns fritidsverksamhet som är öppen främst på dagtid.

Det finns få mötesplatser som är öppna för ungdomar på kvällstid och på helger. Det i kombination med en relativ trångboddhet leder till att många ungdomar träffas utomhus, i tunnelbaneuppgången eller använder en extra lägenhet för festande.

Viktiga mötesplatser för ungdomar i församlingen är parker och öppna ytor, t ex Långholmen, Reimersholme, Tantolunden och Skinnarviksberget. På dessa platser bland annat träffas unga människor för att hänga och festa. Annars är det "ryktet" som avgör vart man drar.

Särskilt stökiga och bråkiga miljöer där ungdomar träffas finns strax utanför församlingens gränser: Södermalmsallén och Södra station. Våld förekommer också på Långholmsgatan, och i samband med att fotbollsfans samlas vid Zinken. De flesta ungdomar uppfattar inte sin närmiljö som särskilt hotfull eller våldsdrabbad. På sommaren känns det dock mer hotfullt då andra gäng kommer in till stan på ett annat sätt än på vinterhalvåret.

Det är relativt lätt för ungdomar att få tag i alkohol och narkotika. Alkohol säljs bland annat från bilar på adresser som sprids via sms.

Det finns få internetcaféer vid Hornstull, till skillnad mot vid Skanstull. Det leder möjligen till att Hornstull har en lite lugnare karaktär. Ytterligare en viktig mötesplats för barn och unga är Internet.

Idrottsklubbarna Reimers och Hammarby erbjuder verksamhet för barn och unga.

På Södermalm och i Södra Hammarbyhamnen finns ytterligare mötesplatser för unga: Södergården som erbjuder fritidsaktiviteter, en skateramp vid Björns trädgård och Fryshuset.

Arbete

Av 25 998 personer över 16 år förvärvsarbetar 63,5 %.

De förvärvsarbetande boende i församlingen arbetar med finansiell verksamhet (23%), handel och kommunikation (17%) samt personliga och kulturella tjänster (16%).

De flesta arbetsställen i församlingen är små till medelstora företag inom finansiell verksamhet, personliga och kulturella tjänster samt handel och kommunikationer.

Till små företag räknas företag med 1-9 anställda medan medelstora företag har 10-49 anställda.

59% av personer i yrkesverksam ålder har eftergymnasial utbildning vilket är över riksgenomsnittet.

Antalet öppet arbetslösa är mycket få upp till 20 år, endast 6 stycken. Den största andelen arbetslösa återfinns i åldersgruppen 25-54 år. Det är inom denna åldersgrupp som de flesta föräldrar till såväl mindre barn som tonåringar återfinns. Det kan betyda att detta är en grupp som kan leva med en större ekonomisk osäkerhet, och att denna grupp har svårare att få lån till t ex bostad. Det senare kan ha en viss betydelse då flera av allmännyttans hyresbostäder är aktuella för ombildning till bostadsrätter.

Medelinkomst år 2006

16-19 år: 263 100 kronor

20-64 år: 284 400 kronor

65 år–: 206 100 kronor

Genomsnitt: 251 200 kronor.

Genomsnittet för riket samma år var 212 700 kronor.

Medelinkomsten för personer boende i församlingen är högre än genomsnittet för riket.

Det finns anledning att ompröva den traditionella bilden av Hornstull som en stadsdel som präglas av arbetarklassbefolkning, social problematik och våld ("Knivsöder"). Utbildningsnivån ligger idag över riksgenomsnittet, liksom medelinkomsten. Arbetslösheten är låg, och studieresultaten i grundskolan goda.

Religion

En majoritet av de boende i församlingen tillhör Svenska kyrkan (65%). Inom den geografiska församlingens gränser finns också Frälsningsarmén och Scientologerna. På Södermalm finns ett antal frikyrkoförsamlingar som arbetar utåtriktat mot ungdomar, bland annat Söderhöjdskyrkan och Södermalmskyrkan. Riktigt vilket genomslag de har vet vi inte.

Vision

Vad?

Beskriv kortfattat församlingens vision med dopuppföljningsarbetet.

En vision kan beskrivas som den högsta formen av mål. Ett exempel är Martin Luther Kings berömda tal när han säger: "I have a dream ...". En vision kan fungera som en energiskapare, något som ger kraft att arbeta vidare. Visionen behöver inte vara realistisk, och inte mätbar. Den får vara något att sträva efter. En vision är ett slags inriktningsmål.

Arbetsätt

Spåna tillsammans, kanske i en idéstorm: Vilket är vårt yttersta mål med arbetet med barn och unga? Ni behöver inte vara realistiska, sikta mot stjärnorna!

Exempel på formulering

- a) X församling vill genom att göra Kristus känd och synlig vara en förändringskraft i samhället.
- b) Vi vill vara en mötesplats där människor fördjupar sin relation till Gud och till andra människor.
- c) Att kyrkan ska vara en aktiv del i barn och ungas vardag.

Syfte och mål

Vad?

Ange vad som är syftet och målet med arbetet. Syfte ska ange motivet till arbetet och svara på frågan: Varför? (Därför att...) Målet ska ange vad som ska uppnås med arbetet. (Så att ...)

Arbetsätt

Ett möjligt arbetsätt är att utgå från visionen och försöka konkretisera den. Hur kan visionen brytas ned till att bli något mätbart, avgränsat, realistiskt, utvärderingsbart och tidsangivet?

Fundera över vilka de kvalitativa målen är (vilken skillnad i kvalitet vill vi att detta arbete ska åstadkomma), och hur de kvantitativa målen (de mål som kan formuleras i siffror eller mätbara aktiviteter) kan formuleras.

Ett annat sätt är att ställa sig frågan: var vill vi vara om tre år? Vilka mål har vi med vårt arbete? Var och en kan skriva ned sina svar på en lapp som sedan redovisas i arbetsgruppen. Försök formulera gemensamma mål som är mätbara, avgränsade, realistiska, utvärderingsbara och tidsangivna.

Exempel på formulering

Syfte

X församling vill berätta om och visa på kristen tro som en möjlighet för barn och unga så att ...

(Kvalitativa mål)

... barn och unga söker sig till församlingen för att träffa andra kristna och fördjupa sin tro.

... barn och unga i församlingen får en ökad kunskap om kristen tro och tradition.

... varje skolelev i församlingen ska känna till någon av församlingens verksamheter som är riktade till barn och unga.

Kvantitativa mål

Vi vill öka antalet dop till 65% under 2009.

Vi vill under 2009 besöka varje förskola i församlingen.

Vi vill under vårterminen 2009 ta fram en broschyr som presenterar vårt skolkyrkoarbete.

Vi vill under 2009 öka antalet konfirmander till 30%.

Innehåll

Vad?

Beskriv kortfattat vad församlingen vill med barn- och ungdomsarbetet. Vilket ska innehållet vara? Vad vill vi erbjuda för innehåll i församlingens barn- och ungdomsarbete? Finns det några ämnesområden eller perspektiv som är oundgängliga? Om ja, vilka?

Arbetsätt

Läs igenom omvärldsbeskrivningen och omvärldsanalysen.

Samtalsfrågor:

Vad skulle evangelium kunna vara för barn och unga i er församling utifrån de slutsatser ni dragit?

Vad vill ni ge för erfarenheter, upplevelser och kunskapsinnehåll?
Hur ser den kristna tro ut som ni vill att barn och unga i församlingen ska lära känna?
Vad är det viktigaste att barn och unga får med sig i form av kunskaper om kristen tro?
Finns det något innehåll som ska fokuseras vid någon särskild ålder?

Ge någon i gruppen i uppgift att anteckna under samtalets gång för att sedan sammanfatta samtalet och göra ett förslag på en skrivning som kan användas i handlingsplanen.

Exempel på formulering

Vi vill i församlingens arbete med dopuppföljning ge barn och unga:

- ett respektfullt bemötande
- erfarenhet av att få formulera sin tro och sina ståndpunkter
- erfarenhet av att det är ok att ändra ståndpunkt
- erfarenhet av att det är ok att ha olika ståndpunkter
- erfarenhet av att delta i och leda andakt
- erfarenhet av att fira gudstjänst tillsammans med en församling
- kunskap om hur gudstjänsten är uppbyggd och vilka gudstjänstens olika delar är
- kunskap och erfarenhet av kyrkoåret
- kunskap om psalmboken
- kännedom om minst 15 psalmer
- en upplevelse av att dopet betyder något i det egna livet
- en upplevelse av att konfirmationen kan bekräfta den egna personen
- en upplevelse av att nattvarden visar på Guds närvaro mitt ibland oss
- erfarenhet av att någon vuxen lyssnar
- kunskap om Bibeln
- kunskap om de tio budorden
- kunskap om några centrala bibeltexter
- kännedom om minst fem bibliska personer
- kunskap om kyrkohistorien
- kännedom om minst fem personer i de kristna kyrkornas historia
- erfarenhet av att bearbeta egna livsfrågor – och spegla dem i kristen tro
- erfarenhet av att det finns många olika sätt att vara kristen på

Aktiviteter och metoder

Vad?

Beskriv kortfattat hur församlingen vill arbeta metodiskt med innehållet. Vilka aktiviteter vill församlingen erbjuda? När? Vilka metoder vill arbetslaget använda sig av?

I stycket ovan fick ni formulera vilket innehåll ska vara. Nu är det dags att formulera hur detta innehåll ska gestaltas, och när.

Hur vi väljer att förmedla innehållet säger något om vår kunskapssyn, människosyn och gudsbild. Därför är det viktigt att de metoder vi väljer stämmer överens med vilket innehåll vi tänker oss respektive vilken människosyn och kunskapssyn vi har. Om vi till exempel vill att innehållet ska vara präglad av att konfirmanderna får bearbeta sina egna livsfrågor så är det inte rimligt att vi som pedagoger på förhand har bestämt vilka frågor vi ska lyfta i konfirmandarbetet. Det är inte heller rimligt att konfirmanderna inte får tid att bearbeta sina livsfrågor för att vi väljer metoder som inte gör det möjligt för dem att påverka innehåll och form.

Arbetsätt

Gör en tidslinje 0-18 år över det arbete ni redan gör.

Fundera tillsammans i arbetsgruppen kring hur ni vill gestalta det innehåll ni kommit fram till, och vid vilket tidpunkt det är lämpligt. Titta på tidslinjen: stämmer de inne-

hållsliga målen överens med det ni redan gör? Behöver något ändras? Har något tillkommit? Behöver något tas bort?

Om ett innehållsligt mål t ex är att presentera minst fem bibliska gestalter: hur ska det göras, och när? Vill ni bjuda in alla femteklassare till en bibelvandring? Vill ni ha bibelutdelning för 6-åringar? Finns det några bibliska personer som ni skulle kunna fokusera i etikpassen i sjuan?

Exempel på formulering

a) Vi vill erbjuda mötesplatser för varje ålderskategori inom åldersspannet 0-18 år. Då människor tar till sig erfarenheter och kunskap på många olika sätt vill vi erbjuda många olika mötesplatser och metoder.

Vi vill bjuda in till dop!

- För barn upp till fem år vill vi erbjuda öppen förskola för dem och deras föräldrar.
- Vi vill erbjuda barn och deras föräldrar möjlighet att delta i en sånggrupp för barn och vuxna.
- För barn från tre år och uppåt vill vi erbjuda söndagsskola varje söndag i samband med gudstjänsten.
- Vi vill erbjuda tre olika barnkörer: 3-5 år, 6-9 år och 10-13 år.
- Vi vill erbjuda två ungdomskörer: 14-17 år gospel och 14-17 år traditionell
- Vi vill erbjuda dagkollo för 6-9-åringar de tre första veckorna under sommarlovet.
- Vi vill samarbeta med församlingens förskolor och skolor och bjuda in dem till upplevelsevandringar i samband med jul och påsk.
- Vi vill erbjuda församlingens förskolor och skolor visningar av kyrkan.
- Vi vill erbjuda församlingens förskolor och skolor lektionsmedverkan i årskurs fyra (bibelkunskap), årskurs fem (kyrkohistoria) och årskurs sju (livskunskap).
- Vi vill erbjuda församlingens högstadieskolor samverkan kring inskolningen i årskurs sju.
- Vi vill erbjuda fyra olika konfirmationsalternativ för ungdomar: veckoläsning i årskurs åtta, lovläsning i årskurs åtta (sportlov, påsklov och de två första veckorna av sommarlovet), sommarläger tillsammans med kontraktet samt gymnasiekonfirmation.
- Vi vill bjuda in ungdomar till församlingens ungdomscafé.
- Vi vill samverka med kontraktet kring ledarskola för ungdomar.

I planering av innehåll och form vill arbetslagen kring varje aktivitet planera varje tillfälle väl, så att de metoder vi väljer att arbeta med förmedlar de värderingar vi vill ska genomgå arbetet.

b) Vi vill möta ålderskategorin 0-18 år i dessa aktiviteter:

MÅLGRUPP	AKTIVITET
0-3 år	Föräldra-, barnsång Öppna förskolan
4-6 år	Barnkören Söndagsskolan Jul- och påskspel
6-10 år	Flick- och gosskören Vandringar jul och påsk
11-13 år	Vandringar jul och påsk
13 år	Inskolningsdygn Etik
14 år	Konfirmandundervisning: tre alternativ
15-19 år	Konfirmandassistenter

Ledarutbildning/läger
Sportlovläger
Konfirmandundervisning: ett alternativ
Tjejgrupp
Ungdomsmässa en kväll i veckan
Ungdomskörer

Vi vill blanda metoder när vi arbetar. Människor tar till sig kunskap på så många olika sätt, därför vill vi också variera oss. De metoder vi har kompetens att arbeta med inom arbetslaget är bland annat värderingsövningar, föreläsningar, drama, levande verkstad, bibliodrama och rollspel.

Kursplan

Vad?

När ni har beskrivit *vad* församlingen vill göra, och *när* och *hur* det ska göras är det dags att skriva en kursplan för varje konfirmandgrupp.

Kursplanen kan innehålla kortfattade formuleringar kring:

- grundvärderingar: människosyn, gudsbild, bibelsyn och kunskapssyn
- metodik och förhållningssätt

Ange också:

- ramar: hur ofta ses gruppen och när, krav på närvaro?
- innehåll: vilka teman, varför just dessa och vad vill vi åstadkomma (syfte och mål), tidsåtgång, metodval?
- gudstjänst: vilka gudstjänster (omfattning) dess och vad vill vi åstadkomma (syfte och mål), form för delaktighet
- andakt: syfte och mål, form för delaktighet
- läger: syfte och mål, huvudskaligt innehåll och arbetssätt
- utvärdering: utvärderar konfirmanderna, hur tas utvärderingarna tillvara?

Arbetssätt

Arbetslaget kring varje konfirmandgrupp sätter tillsammans ihop respektive kursplan. Involvera gärna de unga ledarna, och andra ideella ledare i arbetet med att ta fram en kursplan.

Exempel på kursplan

a) Tisdagskonfirmander

- Konfirmandupptakt första advent med gemensam samling för konfirmanderna och deras föräldrar på lördagen. På söndagen välkomnas konfirmanderna i församlingens högmässa.
- Konfirmandträffar varje tisdag 16.30-19.00 med uppehåll under jul-, sport- och påsklov
- 75% närvaro (individuellt inhämtning erbjuds vid sjukdom)
- Varje konfirmandträff avslutas med veckomässa i församlingens kapell. Konfirmanderna delaktiga i förbönsmomentet. De unga ledarna ansvarar tillsammans med tjänstgörande musiker för musikalisk gestaltning.
- Läger med två övernattningar i februari tillsammans med helgkonfirmanderna. Fokus: Gudsbilder – Bibeln, den kristna traditionens och mina egna. De unga ledarna ansvarar för andakterna.
- Läger med två övernattningar i april tillsammans med helgkonfirmanderna. Fokus: Trosbekännelser – Bibeln, den kristna traditionens och min egen. De unga ledarna ansvarar för andakterna.

- Konfirmanderna får vara delaktiga i val av teman som bearbetas under konfirmandtiden. Varje tema bearbetas under tre veckor enligt ett stationssystem där tre olika fokus av varje tema belyses. T ex: Jesus. Station 1: Dramatisering av bibelberättelse. Station 2: Föreläsning om Jesu liv, död och uppståndelse. Station 3: Jesus i sånger och psalmer. Syftet med detta system är att konfirmanderna ska få möjlighet att fördjupa sig i varje tema, och att varje tema ska kunna bearbetas med hjälp av olika metoder.
- Varje konfirmandträff inleds med en gemensam samling i helgrupp innan konfirmanderna går vidare till respektive station. Gemensam avslutning i kyrkan.
- Skriftlig utvärdering i slutet av konfirmandtiden. Ledarna träffas vid ett särskilt utvärderingsmöte efter konfirmandtidens slut för att ta tillvara erfarenheterna från årets konfirmandgrupp.
- Konfirmationsgudstjänst på Pingstdagen

b) Helgkonfirmander

- Konfirmandupptakt första advent med gemensam samling för konfirmanderna och deras föräldrar på lördagen. På söndagen välkomnas konfirmanderna i församlingens högmässa.
- Konfirmandträffar varannan helg (lördag och söndag 11-17) med uppehåll under jul-, sport- och påsklov
- 75% närvaro (individuellt inhämtning erbjuds vid sjukdom)
- Varje konfirmandträff omfattar högmässa i församlingens kyrka. Konfirmanderna delaktiga i procession, förbön, kollektupptagande och nattvardsdistribution.
- Läger med två övernattningar i februari tillsammans med tisdagskonfirmanderna. Fokus: Gudsbilder – Bibelns, den kristna traditionens och mina egna. De unga ledarna ansvarar för andakterna.
- Läger med två övernattningar i april tillsammans med tisdagskonfirmanderna. Fokus: Trosbekännelser – Bibelns, den kristna traditionens och min egen. De unga ledarna ansvarar för andakterna.
- Konfirmanderna får vara delaktiga i val av teman som bearbetas under konfirmandtiden. Varje tema ska bearbetas med hjälp av olika metoder.
- Skriftlig utvärdering i slutet av konfirmandtiden. Ledarna träffas vid ett särskilt utvärderingsmöte efter konfirmandtidens slut för att ta tillvara erfarenheterna från årets konfirmandgrupp.
- Konfirmationsgudstjänst på Trefaldighetsdagen

Kompetensutveckling

Vad?

Ange behovet av kompetensutveckling utifrån syfte och mål, innehåll, aktivitet och metod samt kursplan. Ordet ”kompetens” beskriver en individ eller gruppens förmåga att utföra en uppgift genom att tillämpa kunskaper och färdigheter.

Vilken kompetens finns i arbetslaget idag?

Behov av kompetensutveckling? Gemensam? Individuell?

Samverkan?

Hur rekryteras nya ledare? Plan för ledarrekrutering och utveckling? Introduktionsutbildning för nya ledare?

Arbetsätt

Kyrkoherden har enligt konfirmandriktlinjerna ansvar för introduktionsutbildning och kompetensutveckling. Kyrkoherden kan i samråd med ansvariga för barn-, skol-, konfirmand- och ungdomsarbete ta fram en kompetensutvecklingsplan.

Exempel på formulering

Introduktionsutbildning för alla medarbetare (anställda och ideella). 5 timmar.

Ansvarig: kyrkoherde tillsammans med församlingspedagog och musiker

Information och utbildning om sekretess, tystnadsplikt och anmälningsplikt för konfirmandarbetslaget (anställda och ideella). 2 timmar.

Ansvarig: konfirmandpräst i respektive grupp

Grundutbildning av unga ledare gemensam i kontraktet varje år i september. Läger med två övernattningar.

Ansvarig: pedagogerna i kontraktets församlingar.

Varje år erbjuds tre unga ledare deltagande i stiftets ledarutbildning.

Bibelsamtal med metodhandledning för alla ledare i barn- och ungdomsarbetet (anställda och ideella). Söndagskvällar under oktober och november.

Ansvarig: diakon och präst med ansvar för skolarbete

Särskild fortbildningsplan för varje anställd. I nuläget behövs ökad kompetens i barn- och skolarbetet med att arbeta med värderingsövningar och konflikthantering.

Ansvarig: kyrkoherde

Budget och resurser

Vad?

Nu har ni beskrivit vilka dokument som styr församlingens arbete med dopuppföljning och hur församlingens omvärld ser ut.

Ni har beskrivit syfte och mål, angett vilket innehåll arbetet ska ha och hur och när det ska ske.

Då är det dags att närma sig frågan: vilka resurser har ni för att göra detta arbete?

Arbetsätt

Ansvariga för respektive budgetområde (t ex barn- och familj, skola, konfirmand, ungdom) sätter sig ned med ansvarig ekonom och gör en lista över budget och resurser. Ofta finns det redan en detaljerad budget att utgå från. Tänk på att allt inte finns med i den. Det är t ex få församlingar som budgeterar arbetstid. Det syns inte heller alltid hur mycket tid t ex skolprästen har avsatt för just skolarbetet, eller hur mycket tid diakonen kan avsätta för arbetet i öppna förskolan.

Använd underlaget för att stämma av: är det rimligt att vi siktar på det innehåll och de aktiviteter vi gör när vi har de resurser vi har? Behöver vi stryka någon aktivitet? Omfördela resurser? Äska medel?

Exempel på formulering

Kostnadsställe: Konfirmandverksamhet

BUDGET OCH RESURSER FÖR 2009

Personal utifrån hur många procent de i tjänsten ägnar åt konfirmandarbete, t ex:

Präst	50 %
Pedagog	50 %
Diakon	10 %
Präst	10 %
Husmor	5 %
Musiker	10 %
Summa:	1,35 tjänst

Intäkter	56.000,00
Verksamhetskostnader	258.000,00
Utöver detta ligger personalkostnader (se nedan) som ej anges i budget och	

INTÄKTER

Clearing	56.000,00
----------	-----------

KOSTNADER

Clearing	12.000,00
Konfirmandpeng (2.800,00 x 45) Förtäring, undervisningsmaterial, förbrukningsmaterial, studiebesök	126.000,00
Konfirmandläger (1.600,00 x 45) Förtäring, undervisningsmaterial, förbrukningsmaterial, logi, transporter	72.000,00
Förbrukningsinventarier	3.000,00
Vuxenkonfirmander	6.000,00
Ledarläger	30.000,00
Bidrag annan konfirmand	9.000,00

Kommunikationsplan

Vad?

Kommunikationsplanen ska ange *hur* församlingen vill kommunicera med barn och unga och deras föräldrar samt *vad* församlingen vill kommunicera *när*.

Möjliga rubriker i en kommunikationsplan:

Vad vill vi berätta? Vilket är budskapet? (Innehåll)

Vilken är aktiviteten/aktiviteterna?

Vilken är målgruppen?

På vilket sätt vill vi kommunicera? Brev, hemsida, deltagande i forum på Internet, personliga möten, affischer...?

Tidplan

Ansvarsfördelning

Arbetsätt

Ansvariga för respektive arbetsområde för samtal med informatör. Finns ingen informatör i församlingen kan detta lösas på kontraktsnivå.

Ta också ställning till hur ni vill förhålla er till stiftets konfirmationskampanj.

Exempel på formulering

Budskap	Aktivitet	Målgrupp	Kommunikationssätt	Tidplan	Ansvar
Det är något stort och heligt som sker när ett barn kommer till världen	Dopgudstjänst	Föräldrar som tagit emot ett barn	Personligt brev med inbjudan till dop, CD med doppsalmer	Sänds ut till föräldrar så snart ett barn registrerats	Kansliet
Det är roligt och intressant att lära sig mer om kristen tro, och träffa andra ungdomar och vuxna som har tid	Konfirmationsläger 2009	Alla kyrkotillhöriga födda 1994	1) Personligt adresserad inbjudan 2) Skolbesök 3) Besök på fritidsgården	1) Sänds ut till alla kyrkotillhöriga födda 1994 i maj 2008 2) Augusti 2008 3) September 2008	1) Församlingspedagog 2) Församlingspedagog och präst 3) Församlingspedagog, präst och fd sommar konfirmand

Årscykel

Vad?

För in återkommande händelser och rutiner i en årscykel. Syftet är att åskådliggöra när olika återkommande händelser äger rum och vem som ansvarar för respektive händelse. Årscykeln kan formuleras utifrån kalenderåret (när händer vad) eller utifrån arbetsområdet (vad händer när).

Arbetsätt

Sitt ned i respektive arbetslag och gå igenom varje händelse/aktivitet.

När händer vad? När måste vad planeras? Försök tillsammans att återskapa året. Ni kan sedan välja att göra en årscykel för varje aktivitet eller en årscykel som är gemensam för hela barn- och ungdomsarbetet 0-18 år.

Exempel på formulering

Månad	Händelse	Ansvar
Januari	Inbjudan till påskvandringar årskurs 7-9, Föräldramöte för terminskonfirmandgruppen Annons vuxenkonfirmandgrupp	Församlingspedagog för barn Respektive konfirmandpräst och församlingsassistent Församlingspedagog vuxna och informatör
Februari	Helgläger: gemensamt för terminskonfirmandgrupper	Alla konfirmandpräster, församlingsassistenter, husmor, organist
Mars	Boka lägergård för ledarutbildning september Boka buss sommarläger Utbildningsdag för alla i 0-18 arbetslaget	Församlingsassistent Församlingsassistent
Osv ...		

Bilagor

Vad?

Det här underlaget kan ni använda om ni vill ange ett särskilt område som ni i församlingen vill formulera mål, ansvarsfördelning och åtgärdsplan kring.

Arbetsätt

När ni arbetar med övriga rubriker och stöter på ett område som behöver åtgärdas kan denna blankett användas för att beskriva nulägesituationen, och för att göra en åtgärdsplan. Blanketten kan vara en grund för uppföljning och utvärdering av uppsatta mål.

Nulägesbeskrivning	Använd underlaget från arbetet med checkfrågorna i "Dela liv". Hur förhåller det sig nu?
Övergripande mål	Vad vill vi uppnå? Hur vill vi att det ska vara?
Delmål	Behöver vi sätta upp delmål för att nå det önskade målet?
Genomförande	Hur ska målet uppnås?
Ansvar	Vem ansvarar för att målet uppnås?
Tidsplan	När ska målet vara uppnått?

Exempel på formulering
Område: Mötet i arbetslaget

Nulägesbeskrivning	<i>Hur förhåller det sig nu?</i> Idag arbetar vi i två olika arbetslag: barn- och familj samt konfirmand och ungdom. Ibland är de frivilliga ledarna med, ibland inte.
Övergripande mål	<i>Vad vill vi uppnå? Hur vill vi att det ska vara?</i> Vi vill skapa en vi-känsla i arbetet med barn och unga. Vi vill hitta gemensamma mötesplatser, både inåt (i arbetslaget) och utåt (i mötet med barn och unga). När en person kommer till församlingen vill vi att de ska uppleva att det finns en kontinuitet och att saker och ting hänger ihop.
Delmål	<i>Behöver vi sätta upp delmål för att nå det önskade målet?</i> Ja, planera in gemensamma personalsamlingar. En gemensam aktivitet redan till våren
Genomförande	<i>Hur ska målet uppnås?</i> Samverka mer över arbetslagsgränserna. Planera in gemensamma samlingar terminsvis. Planera in minst två gemensamma aktiviteter.
Ansvar	<i>Vem ansvarar för att målet uppnås?</i> De ansvariga för barn- och familje- respektive konfirmand- och ungdomsarbetet.
Tidsplan	<i>När ska målet vara uppnått?</i> Vårterminsstarten 2010